

РЕШЕНИЕ

№ 8648

гр. София, 12.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 15.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **6254** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно - процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 84, ал. 4, вр. чл. 78, ал. 5, вр. чл. 48, ал. 1, т. 1, предл. четвърто от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на адв. Т. Л., САК – пълномощник на Сипан Р. Х., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., етническа принадлежност – кюрд, мюсюлманин – сунит, ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 16 688 от 06.11.2023 г. на председателя на ДАБ – МС, с което на основание чл. 78, ал. 5 вр. чл. 17, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, е прекратен предоставения му хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, с Решение № 840 от 19.02.2016 г. на зам. председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с делегирани правомощия, съгласно Заповед № 03-2 от 04.01.2016 г. на председателя на ДАБ – МС.

В жалбата са изложени аргументи за допуснати съществени процесуални нарушения при постановяване на оспорения административен акт, които се сочат като предпоставка за неправилното приложение на материалния закон. Твърди се, че причина за неявяването на жалбоподателя на насроченото за 10.10.2023 г. интервю е неуведомяването му, дължащо се на невръчване на съобщението по чл. 78, ал. 2 ал. 3 от ЗУБ. Твърди се, че именно неизпълнената процедура по връчване на съобщението за започване на административното производство и насроченото интервю, а не отсъствието на чуждия гражданин от страната, е причина за пасивното му поведение в административното производство, приключило с постановеното от председателя на ДАБ – МС решение. В подкрепа на това твърдение пълномощникът се позовава на

датата на издаване на лична карта на жалбоподателя - м. октомври 2023 г., която свързва със задължението за личното му явяване пред компетентните органи на МВР. С тези факти, се оспорва становището в мотивите на обжалвания административен акт, че след последното регистрирано напускане на страната на 16.02.2019 г., до 02.10.2023 г. жалбоподателят не е пребивавал на територията на РБългария. В жалбата са изложени подробни аргументи за допуснато нарушение на чл. 35 от АПК, както и твърдения за лишаване на жалбоподателя от правото на лично участие в административното производство, и ограничаване на възможността му да ангажира доказателства и да направи възражения. От съда се иска да отмени Решението на председателя на ДАБ – МС, с което е прекратен предоставения хуманитарен статут на гражданина на И. – Сипан Х. и да върне преписката на административния орган със задължителни указания по приложението на закона.

В съдебното производство процесуалният представител на жалбоподателя – адв. Т. Л., САК поддържа жалбата и аргументите, с които е обосновано искането за отмяна на оспорения административен акт. Жалбоподателят не участва в съдебното производство. Според заявеното от пълномощника му е извън страната – в Германия (Протокол от с. з. на 12.07.2024 г. - л. 51-гръб – л. 52).

Ответникът по жалбата – председателят на Държавна агенция за бежанци при Министерски съвет, чрез процесуалния си представител – старши юрисконсулт К., оспорва същата. Счита, че следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Застъпва становище, че при издаване на административния акт не са допуснати нарушения на административно производствените правила, а и на заявените в жалбата нарушения на материалния закон, обуславящи наличието на отменителни основания по чл. 146 от АПК.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното производство.

Настоящият съдебен състав на Административен съд София-град, Първо отделение, 26 състав, въз основа на приложените доказателства и становището на страните, съобразно правомощията си по чл. 168 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

Жалбоподателят Сипан Р. Х. е гражданин на И.. По повод депозирана до председателя на ДАБ – МС молба за закрила, рег. № УП 12895 (вх. № 1416) от 23.02.2015 г. (л. 39), с Решение № 9325 от 14.04.2015 г. на решаващ орган при ДАБ – МС (л. 36), след проведено интервю на 04.03.2015 г. в присъствието на преводач на разбираем за жалбоподателя кюрдски език (л. 37 – л. 38), е образувано производство за предоставяне на статут в Република България. В мотивите на Решението е посочено, че към момента на депозиране на молбата за закрила в България е била отпаднала отговорността на Кралство Ш. да разгледа предходно подадена през 2007 г. молба от чуждия гражданин съдържаща същото искане. Към преписката е приложен отказ от 09.04.2015г., на компетентни органи на Кралство Ш., да приемат молбата на жалбоподателя Сипан Р. Х. за закрила, поради трансфера му до държавата по произход, осъществен на 02.11.2011 г.

С Решение № 840 от 19.01.2016 г. на зам. председател на ДАБ – МС, с делегирани правомощия със Заповед № 03-2 от 04.01.2016 г. на председателя на ДАБ – МС, е прието, че по отношение на гражданина на И. - Сипан Р. Х. съществува риск от тежки посегателства на територията на държавата му по произход – изложен е на опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, по смисъла на чл. 9,

ал. 1, т. 2 от ЗУБ, поради което му е предоставен хуманитарен статут в Република България.

С писмо рег. № М – 14402 от 10.08.2023 г. на зам. председател на Държавна агенция „Национална сигурност“ е уведомен председателят на ДАБ – МС (л. 23), че по повод проведена съгласувателна процедура по Заявление за издаване на виза за краткосрочно пребиваване, подадено от гражданина на И. - Сипан Р. Х., [дата на раждане], той се е легитимирал с национален паспорт № А18234413, за да удостовери гражданството си, а наред с това е представил и писмо на ДАБ – МС, удостоверяващо предоставеният му в Република България хуманитарен статут. В писмото на зам. председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ е посочено, че към Заявлението за издаване на виза е представено удостоверение за пътуване, издадено на името на жалбоподателя, в което е посочена различна дата на раждане в ЕГН, от отразената в националния му паспорт. Въз основа на тази констатация, е направен извод, че в производството по ЗУБ, иракският гражданин е декларирал недостоверна дата на раждане – 10.05.1990 г., която именно е отразена и в решението на председателя на ДАБ – МС за предоставяне на хуманитарен статут. Посочено е, че положените печати в националния паспорт на Сипан Х. сочат на редовни пътувания от Република Турция до И., които са съпроводени с продължителен престой в държавата по произход.

Въз основа на тази информация, и. д. директор на Дирекция „Качество на процедурата по международна закрила“ при ДАБ е направил предложение да се образува производство за прекратяване на предоставения хуманитарен статут на гражданина на И. – Сипан Р. Х..

Към административната преписка е приложено съобщение, адресирано до чуждия гражданин, което на основание чл. 78, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ (л. 16), съдържа уведомление за образуваното административно производство за прекратяване на предоставената международна закрила и Покана за явяване в РПЦ – С., отдел ПМЗ – кв. Военна рампа за провеждане на интервю. В съобщението е отразено, че при невъзможност за лично явяване, могат да бъдат представени писмени възражения в срок до 13.10.2023 г. Като адрес за кореспонденция с жалбоподателя е посочено [населено място], район В., [улица]. Към преписката не е приложен документ, удостоверяващ начин на изпращане и връчване на това съобщение на жалбоподателя, на упълномощен от него адвокат или на негов представител.

Представена е справка от ГД „Гранична полиция“ (л. 14 – л. 15), която съдържа данни за регистрирани в периода 01.01.2013 г. – 28.09.2023 г. в АИС „Граничен контрол“ преминавания през ГКПП на Република България на гражданина на И., Сипан Р. Х..

Първото регистрирано напускане на територията на РБългария след предоставяне на хуманитарния статут е на 06.04.2016 г. през ГКПП Аерогара С.. Регистрирано е влизане на 19.08.2016 г. Следващото напускане е на 01.03.2017 г. отново през ГКПП Аерогара С.. Въпреки липсата на данни за последващо влизане в Република България, в справката е отразено, че на 22.12.2017 г. са регистрирани както излизане, така и последващо влизане в този ден през ГКПП К. шосе. На 27.01.2018 г. жалбоподателят отново е излязъл през ГКПП К. шосе, след което е регистрирано влизане година по-късно - на 13.02.2019 г., през ГКПП Аерогара С.. Последното отразено в справката излизане на жалбоподателя Сипан Х. от страната е на 16.02.2019 г., т. е. 4 години и 6 месеца преди постъпване на информацията от Държавна агенция „Национална сигурност“ (на 10.08.2023 г. – л. 23).

Въз основа на тези данни, в мотивите на обжалваното Решение № 16688 от 06.11.2023 г. е прието, че по отношение на Сипан Р. Х. липсват предпоставки за прилагане на принципа „забрана за връщане“. Позовавайки се на член 1С от Конвенцията за статута на бежанците, приета на 28.07.1951 г., според който действието ѝ се прекратява по отношение на всяко лице, което доброволно се възползва от закрилата на страната, чийто гражданин е или отново се е установило доброволно в страната, която е напуснало, или извън която е пребивавало поради опасения от преследване, както и на хипотезите на чл. 11, § 1 от Директива 2011/95/ЕС от 13.12.2011 г., в които са визирани изключващите основания по отношение на лице да продължи да се ползва от получена закрила, а и на нормата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, административният орган е приел, че в конкретния казус са налице материално правните основания по чл. 17, ал. 1, т. 2 от ЗУБ – чужденецът се е възползвал доброволно от закрилата на държавата си по произход.

В решението е посочено, че съобщението до жалбоподателя за започване на производството за прекратяване на предоставения хуманитарен статут е изпратено по пощата, а на 26.10.2023 г. (след датата на насроченото интервю – 10.10.2023 г. и след изтичане на срока за представяне на възражения – 13.10.2023 г.) е върнато в цялост в деловодството на отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ с отбелязване, че не е потърсено.

В хода на съдебното производство от пълномощника на жалбоподателя се представи заверено копие на издадена от МВР карта на чужденец с хуманитарен статут №[ЕИК] от 26.10.2023 г. на името на жалбоподателя Сипан Р. Х. (л. 49 – л. 50), в която е отразен адресът, на който е изпратено за връчване съобщението за започване на производството.

От процесуалния представител на ответната страна се представиха оригинали на жалбата срещу оспореното Решение на председателя на ДАБ – МС за прекратяване на хуманитарния статут на Сипан Р. Х., предхождащата я молба от пълномощника на жалбоподателя – адв. Л., съдържаща искане за представяне на препис от решението и протокол от 18.06.2024 г., оформен от служител на ПМЗ – кв. Военна рампа, в който е отразена дата на връчване на оспореното решение на жалбоподателя - 08.12.2023 г., на основание чл. 78, ал. 5 от ЗУБ. Посочено е и, че съобразно тази дата депозираната жалба от адв. Л., в качеството ѝ на пълномощник на чуждия гражданин, е подадена след изтичане на предвидения в закона преклузивен срок.

Така описаните релевантни за правния спор факти не се оспорват от страните и дават основание на настоящия съдебен състав да направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в предвидения в чл. 84 ал. 4 от ЗУБ срок след връчване на препис от обжалваното решение на пълномощника на жалбоподателя (в приложената Молба от 08.05.2024 г. – л. 58 е отразено, че копие от решението е предоставено на адв. Л. на 22.05.2024 г., а жалбата е заведена на 30.05.2024 г. – вх. № ЦУ-15-91-4 – л. 56). Депозирана е от надлежно упълномощен процесуален представител на чуждия гражданин, чийто права са засегнати неблагоприятно от оспорения индивидуален административен акт.

Разпоредбата на чл. 79а от ЗУБ препраща към реда на чл. 76 от ЗУБ за връчване на решенията по Раздел IV „Прекратяване и възобновяване на производството за предоставяне на международна закрила. Производство за отнемане и прекратяване на предоставена международна закрила“, сред които е и решението по чл. 78, ал. 5 от ЗУБ – за отнемане или прекратяване на международна закрила. Съгласно чл. 76, ал. 1 от ЗУБ решението на председателя на ДАБ се връчва на чужденеца, търсец

международна закрила или на неговия законен представител или адвокат. Към преписката, а и въпреки предоставената нееднократно възможност от съда, ответната страна не представи доказателства за изпълнение на процедурата по чл. 76 от ЗУБ както досежно връчването на обжалваното решение на председателя на ДАБ – МС, така и досежно връчването на съобщението за започване на производството по прекратяване на хуманитарния статут. Това мотивира настоящият съдебен състав да приеме, че отразената в решението дата на връчване – 08.12.2023 г. не е подкрепена с доказателства за изпълнена процедура по чл. 76, ал. 1 от ЗУБ преди да е предоставен препис от решението на пълномощника на жалбоподателя на 22.05.2024 г. Спрямо тази дата на връчване, удостоверена по надлежния ред със забележка в молбата на адв. Л. (л. 58), жалбата срещу Решението на председателя на ДАБ – МС е подадена в предвидения в чл. 84, ал. 4 от ЗУБ 14-дневен срок – заведена е на 30.05.2024 г. с вх. № ЦУ-15-91-4 (л. 8).

Разгледана по същество - жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Производството по прекратяване на предоставения хуманитарен статут на гражданина на И. – Сипан Р. Х. е започнало по мотивирано предложение на и.д. директор на дирекция „Качество на процедурата по международна закрила“ при ДАБ – МС от 24.08.2023 г. (Докладна записка, вх. № ЦУ-15-91-3 - л. 20 – л. 21) въз основа на постъпила информация от зам. председател на ДАНС с писмо рег. № М-14402 от 10.08.2023 г., заведено с вх. № ЦУ-15-91-2 от 14.08.2023 г. (л. 23).

Въпреки липсата на данни за надлежно връчване на жалбоподателя на съобщението за започване на производство по чл. 78, ал. 2 и ал. 3 от Закона за убежището (л. 16), съдът счита, че не е допуснато твърдяното в жалбата съществено нарушение на процесуалните правила довело до лишаването му от участие в производството. Разпоредбата на чл. 79, ал. 5 от ЗУБ предвижда 3 месечен срок за произнасяне на председателя на ДАБ – МС след образуване на производството за отнемане или прекратяване на международна закрила. Доколкото се касае за нови данни, предпоставящи преразглеждането на основанията, на които е предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут, законодателят изрично е предвидил възможност това производство да приключи и без представяне на възражения от чужденеца, ако това се дължи на зависещи от него причини.

Приведено към конкретиката на казуса, неоткриването на адреса, посочен от жалбоподателя като адрес на регистрацията му на територията на Република България и в издадения му от МВР на 19.10.2023 г. документ за самоличност на лице с предоставен хуманитарен статут, се дължи именно на отсъствието му от този адрес към момента на изпълнение на процедурата по чл. 76 от ЗУБ за връчване на съобщението по чл. 78, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ, регистрирано с № УП 12895 от 26.09.2023 г. Този факт е безспорно установен от представената информация от Главна дирекция „Гранична полиция“, че в периода до 28.09.2023 г. включително след регистрирано напускане на територията на Република България на 16.02.2019 г. няма данни жалбоподателят Сипан Х. да е влязъл на територията на Република България. Въпреки, че издаването на представеното в хода на съдебното производство копие на документ за самоличност на жалбоподателя да предполага личното му явяване за удостоверяване на този факт в настоящото производство не са ангажирани доказателства, независимо от предоставената възможност на процесуалния представител на жалбоподателя.

В този смисъл, неоснователно е становището, че датата на издаване на документа за

самоличност – 19.10.2023 г. е достатъчно доказателство, за да бъде оборена предоставената официална информация от АИС „Граничен контрол“ относно липсата на данни за влизане в страната след регистрираното последно напускане на територията на РБългария от Сипан Р. Х. – на 16.02.2019 г.

Съответно на тази информация е приетото от административния орган при постановяване на решението, че непредставянето на писмени възражения, по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗУБ, както и неявяването на насроченото интервю, се дължат на зависещи от чуждия гражданин причини.

Предложението за започване на производството по отнемане на хуманитарния статут е регистрирана на 24.08.2023 г., а съобщението по чл. 78, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ – месец по – късно - на 26.09.2023 г. Информацията от ГД „Гранична полиция“, съдържаща извлечение от данните в АИС „Граничен контрол“ е постъпила в ДАБ – МС на 03.10.2023 г. Обжалваното решение е постановено на 06.11.2023 г.

По делото не са представени, а и не се твърди от пълномощника на жалбоподателя при напускането на страната през 2019 г. доверителят ѝ да е посочил пред компетентните органи на ДАБ – МС друго лице, което има право да получава от негово име документи – законен представител или адвокат, така както е сторил това с нарочното ѝ упълномощаване през м. април 2024 г. Не се твърди в този период - след 16.02.2019 г. до издаване на документа за самоличност на 19.10.2023 г., да е имало промяна в адресната регистрация на жалбоподателя, която е отразена и в новоиздадената карта на чужденец с хуманитарен статут (л. 49).

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл. 78, ал. 5 от ЗУБ и съдържа всички изискуеми реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК. Посочени са съответните на правното основание за издаването му – чл. 17, ал. 1, т. 2 от ЗУБ фактически данни. Предоставената в настоящото производство възможност на пълномощника на жалбоподателя да упражни правото му на оспорване, включително като ангажира доказателства в подкрепа на възраженията в жалбата, според настоящия съдебен състав в достатъчна степен гарантира ефективното упражняване на правото на защита. Изложеното дава основание на съда да приеме, че при издаване на оспореното решение не са допуснати нарушения на административно-производствените правила, които представляват основание за отмяната му.

Съдът не констатира допуснато нарушение и при прилагане на материалния закон.

Като основание за прекратяване на хуманитарния статут е посочена една от лимитативно предвидените предпоставки в разпоредбата на чл. 17, ал. 1 от ЗУБ, а именно по т. 2.

Позовавайки се на данните от справка в АИС „Граничен контрол“, представена от ГД „Гранична полиция“, председателят на ДАБ е приел, че продължителният период на отсъствие на жалбоподателя Сипан Х. след регистрираното излизане от България през м. февруари 2019 г. – за повече от 4 години и половина, по време на който се е завръщал на територията на държавата си произход, според предоставената информация в писмото на зам. председателя на ДАНС, , е достатъчно доказателство, че опасенията му за преследване са отпаднали. Констатирал е, че тази промяна е достатъчно значителна и не е с временен характер, доколкото жалбоподателят доброволно е пребивавал за продължителни периоди на територията на държавата си по произход, възползвайки се от закрилата ѝ.

Понятието "закрила", по смисъла на чл. 17 от ЗУБ, включва не само установяване на

лицето, получило международна закрила в държавата му на произход, но и предприети действия за упражняване на негови права, в качеството му на гражданин на тази държава. От процесуалния представител на жалбоподателя не бяха ангажирани доказателства през времето на отсъствието му от Република България да е бил обект на преследване. Няма данни и да е налице риск от бъдещи такива действия спрямо него на територията на държавата му по произход. В този смисъл, законосъобразно в мотивите на оспореното решение е прието, че не са налице основания за приложение на принципа "non refoulement", регламентиран в чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците.

Прекратителната клауза, предвидена в чл. 1 С, т. 5 от Конвенцията за статута на бежанците, транспонирана в разпоредбата на чл. 17, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, предпоставя лицето да е напуснало територията на сигурна страна, която му е предоставила закрила и да се е установило в държавата си по произход или в трета сигурна страна. Легалното и нееднократно посещение на държавата по произход, за продължителни периоди от време, данни за които се съдържат в представения национален паспорт – положените печати на гранични власти, законосъобразно са възприети от административния орган, като даващи основание за категоричен извод, че опасенията от посегателства в страната, за която в производството по чл. 68, ал. 1 от ЗУБ, е прието, че е застрашавала живота и свободата на жалбоподателя вече са отпаднали. От решаващо значение за този извод, според административният орган е продължителният период на отсъствие от Република България – повече от 4 години, включително и в рамките на настоящото съдебно производство.

Поведението на жалбоподателя е доказателство за нежеланието му да се ползва от предоставената международна закрила на територията на Република България, независимо от факта, че прекратяването на хуманитарния статут не предпоставя връщането му в страната му по произход, доколкото не изключва възможността да получи разрешение за пребиваване на друго правно основание.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че жалбата срещу Решението на председателя на ДАБ – МС № 16688 от 06.11.2023 г., с което е прекратен хуманитарният статут на Сипан Р. Х., гражданин на И., ЛНЧ [ЕГН], е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Сипан Р. Х., гражданин на И., ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. Л., САК против Решение № 16688 от 06.11.2023 г. на председателя на ДАБ – МС, с което на основание чл. 78, ал. 5 вр. чл. 17, ал. 1, т. 2 вр. чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, е прекратен предоставеният му, на основание чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, хуманитарен статут с Решение № 840 от 19.02.2016 г. на зам. председател на ДАБ – МС, с делегирани правомощия, съгласно Заповед № 03-2 от 04.01.2016 г. на председателя на ДАБ – МС.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: